

subsidiabel

nevenvermelde

dientengevolge

sanctioneren

onbezoldigd

horizontaal werkverband

Klinkende Taal: hulpmiddelen voor automatische leesbaarheidscontrole

Presentatie voor het Taalnetwerk, 10 april 2008

dr. Oele Koornwinder – GridLine bv

klinkende
TAAL

Introductie GridLine

Gespecialiseerd in webapplicaties,
kennissystemen en taaltechnologie

Taaltechnologie:

- Automatische indexering van documenten t.b.v. zoektoepassingen
- Semi-automatische opbouw en koppeling van terminologische kennissystemen
- Ontwikkeling van schrijfhulpmiddelen

Klinkende Taal: STEVIN-project

- Opdracht van de Nederlandse Taalunie
- Uitvoerders: GridLine BV, UiL OTS (U-Utrecht), CCL (KU Leuven), ILK (UvTilburg)
- Klanten: Den Haag en Noord-Brabant
- Doelstelling:
 - ◆ Software ontwikkelen voor automatische jargoncontrole binnen Office-applicaties
 - ◆ Demonstrator op maat leveren voor twee klanten
 - ◆ Taaltechnologie klantgericht toepassen (feedback van klanten via seminars, workshops etc.)

Klinkende Taal: STEVIN-project

Uitgangspunten:

- Aansluiten bij **wetenschappelijk onderzoek** naar leesbaarheid
- Handig hulpmiddel bouwen, als aanvulling op schrijfcursussen
- Rekening houden met het taalgebruik van de organisatie / bedrijfstak
- Gerichte verbeteruggesties:
markering van woorden en passages die leesproblemen kunnen opleveren

Waarom begrijpelijk taalgebruik?

- **Morele plicht:** overheid moet begrijpelijke informatie aanbieden (**civil service**)
- **Noodzakelijk:** 10% Nederlanders is laaggeletterd; 30% is laagopgeleid
- **Kostenbesparend:** Begrijpelijke informatie is effectiever (minder vragen, minder fouten)
- **Beter imago** van de organisatie
- **Actueel beleid:** BZK streeft naar heldere voorlichting en begrijpelijke formulieren

Waarom automatische taalcontrole?

- ◆ Consistent: altijd hetzelfde advies
- ◆ Neutraal: anoniem oordeel, geen emoties
- ◆ Permanent beschikbaar voor alle medewerkers van de organisatie
- ◆ Snelle opsporing van probleemteksten
- ◆ Mogelijkheid tot evaluatie van het taalbeleid: nulmeting vergelijken met eindmeting
- ◆ Onmisbare aanvulling op schrijfcursussen

Klinkende Taal: doelstelling

- Software voor automatische taalcontrole:
 - ◆ Markeren van moeilijk taalgebruik
 - ◆ Aanreiken van goede alternatieven
- Af te stemmen op de doelgroep
- Diverse verschijningsvormen:
 - ◆ website, zelfstandige applicatie, Word-plugin
- Eenvoudig te installeren en gebruiken
 - ◆ Automatische updates van centrale taalbank

Klinkende Taal: doelstelling

- Software voor automatische taalcontrole:
 - ◆ Markeren van moeilijk taalgebruik
 - ◆ Aanreiken van goede alternatieven
- Af te stemmen op de doelgroep
- Diverse verschijningsvormen:
 - ◆ website, zelfstandige applicatie, Word-plugin
- Eenvoudig te installeren en gebruiken
 - ◆ Automatische updates van centrale taalbank

Klinkende Taal: doelstelling

- Software voor automatische taalcontrole:
 - ◆ Markeren van moeilijk taalgebruik
 - ◆ Aanreiken van goede alternatieven
- Af te stemmen op de doelgroep
- Diverse verschijningsvormen:
 - ◆ website, desktop-applicatie, Word-plugin
- Eenvoudig te installeren en gebruiken
 - ◆ Automatische updates van centrale taalbank

Klinkende Taal: doelstelling

- Software voor automatische taalcontrole
 - ◆ Markeren van moeilijk taalgebruik
 - ◆ Aanreiken van goede alternatieven
- Af te stemmen op de doelgroep
- Diverse verschijningsvormen:
 - ◆ website, zelfstandige applicatie, Word-plugin
- Eenvoudig te installeren en gebruiken
 - ◆ Automatische updates van centrale taalbank

Alternatieven:
-Hulpprogramma
-Optionele functie

Klinkende Taal: doelstelling

- Software voor automatische taalcontrole:
 - ◆ Markeren van moeilijk taalgebruik
 - ◆ Aanreiken van goede alternatieven
- Af te stemmen op de doelgroep
- Diverse verschijningsvormen:
 - ◆ website, desktop-applicatie, Word-plugin
- Eenvoudig te installeren en gebruiken
 - ◆ Automatische updates van centrale taalbank

Klinkende Taal: doelstelling

- Software voor automatische taalcontrole:
 - ◆ Markeren van moeilijk taalgebruik
 - ◆ Aanreiken van goede alternatieven
- Af te stemmen op de gebruiker
- Diverse verschijningsvormen
 - ◆ website, zelfstandige applicatie, browser plugin
- Eenvoudig te installeren en gebruiken
 - ◆ Automatische updates van centrale taalbank

Alternatieven:

-aanvulling

-verversing

Klinkende Taal: toepassingen

- ◆ Globale beoordeling van de leesbaarheid
 - per tekst of voor een hele serie teksten tegelijk
- ◆ Markering van moeilijk taalgebruik: woorden, woordcombinaties en zinsconstructies
- ◆ Aanbieden van alternatieven
- ◆ Controle van tekststructuur:
 - lengte zinnen en alinea's;
 - plaatsing komma's en tussenkopjes
- ◆ Standarisatie termkeuze en schrijfstijl:
corporate language

Klinkende Taal: toepassingen

- ◆ Globale beoordeling van de leesbaarheid
 - per tekst of voor een hele serie teksten tegelijk
- ◆ Markering van moeilijk taalgebruik, woorden, woordcombinaties en zinnen
- ◆ Aanbieden van alternatieven
- ◆ Controle van tekststructuur
 - lengte zinnen en alinea's
 - plaatsing komma's en tussenkopjes
- ◆ Standaardisatie termkeuze en schrijfstijl:
corporate language

Alternatieven:

- bedrijfsterminologie
- huisstijl organisatie

Klinkende Taal: productkenmerken

- Software voor automatische taalcontrole
- Aan te passen aan de doelgroep
- Diverse verschijningsvormen
- Breed inzetbaar
- Eenvoudig te gebruiken

Klinkende Taal: productkenmerken

- Markering van moeilijk taalgebruik:
 - ◆ Ouderwetse woorden en woordgroepen
 - aangezien, mits, behoudens, dientengevolge
 - ◆ Onduidelijke constructies:
 - passief, onpersoonlijke constructies, “men”
- Aanreiken van alternatieven
 - ◆ Meer gangbare woorden (uit woordenlijst)
 - ◆ Advies om een andere constructie te kiezen

Klinkende Taal: productkenmerken

- Software voor automatische taalcontrole
- Aan te passen aan de doelgroep
- Diverse verschijningsvormen
- Breed inzetbaar
- Eenvoudig te gebruiken

Klinkende Taal: productkenmerken

Taalgebruik aanpassen aan de doelgroep:

- ◆ Vocabulaire van de organisatie
- ◆ Vocabulaire van de beoogde lezers

Methode:

- ◆ taaltechnologische analyse van documenten uit organisatie en van burgercorpus (kranten)
- ◆ contrast tussen beide corpora is maat voor selectie moeilijke woorden en vaktermen

Klinkende Taal: productkenmerken

Te onderscheiden lezersgroepen:

Burgers/klanten:

- laaggeletterden (ca. 10% van de bevolking)
- modale burgers (normaal-geletterd)
- klantrelaties met voorkennis

Collega's

- collega-experts/vakgenoten: vakjargon
- andere afdelingen / diensten: leken taal

Klinkende Taal: productkenmerken

Diverse instellingskeuzes

- ◆ De stijl van de markeringen
- ◆ Instelling van drempelwaardes
- ◆ Toevoeging eigen woordenlijst

Klinkende Taal: productkenmerken

- Software voor automatische taalcontrole
- Aan te passen aan de doelgroep
- Diverse verschijningsvormen
- Breed inzetbaar
- Eenvoudig te gebruiken

Klinkende Taal: productkenmerken

Verschijningsvormen:

- ◆ Website (internet of intranet)
 - op elke werkplek beschikbaar
 - eenvoudig knippen & plakken van teksten
- ◆ Zelfstandige desktop-applicatie
 - functioneert ook zonder internet
 - persoonlijke instellingen mogelijk
- ◆ Word-plugin: inbedding in werkproces
 - advies tijdens het werken
 - behoud van opmaak etcetera

Klinkende Taal: productkenmerken

Verschijningsvormen:

- ◆ Website (internet of intranet)
 - op elke werkplek beschikbaar
 - eenvoudig knippen & plakken van teksten
- ◆ Zelfstandige desktop-applicatie
 - functioneert ook zonder internet
 - persoonlijke instellingen mogelijk
- ◆ Word-plugin: inbedding in werkproces
 - commentaar tijdens het werken
 - behoud van opmaak etcetera

Klinkende Taal: productkenmerken

Verschijningsvormen:

- ◆ Website (internet of intranet)
 - op elke werkplek beschikbaar
 - eenvoudig knippen & plakken van teksten
- ◆ Zelfstandige desktop-applicatie
 - functioneert ook zonder internet
 - persoonlijke instellingen mogelijk
- ◆ Word-plugin: inbedding in werkproces
 - commentaar tijdens het werken
 - behoud van opmaak etcetera

Klinkende Taal: productkenmerken

Mogelijke toepassingsgebieden:

- brieven en emails
- (digitale) voorlichtingsteksten:
folders, faq, nieuwsberichten etc.
- (digitale) formulieren
- handleidingen
- etc.

Klinkende Taal: productkenmerken

- Software voor automatische taalcontrole
- Aan te passen aan de doelgroep
- Diverse verschijningsvormen
- Breed inzetbaar
- Eenvoudig te gebruiken

Klinkende Taal: productkenmerken

Toepasbaar op vele soorten teksten

- ◆ Word-documenten (MS / Open Office)
- ◆ PDF-documenten
- ◆ HTML-teksten
- ◆ plain text

Klinkende Taal: productkenmerken

Mogelijke toepassingsgebieden:

- brieven en emails
- (digitale) voorlichtingsteksten:
folders, faq, nieuwsberichten etc.
- (digitale) formulieren
- handleidingen
- etc.

Klinkende Taal: productkenmerken

- Software voor automatische taalcontrole
- Aan te passen aan de doelgroep
- Diverse verschijningsvormen
- Breed inzetbaar
- Eenvoudig te gebruiken

Klinkende Taal: productkenmerken

Eenvoudig te gebruiken:

- ◆ Centrale taalbank > automatische updates
- ◆ Eindgebruiker krijgt interface op maat
- ◆ Website is direct beschikbaar (evt. met login)
- ◆ Desktop-applicatie en plugin zijn eenvoudig te installeren (zonder hulp systeembeheer)
- ◆ De gebruiker kan zelf de instellingen kiezen

klinkende
TAAL

Klinkende Taal: Schrijf maar gewoon

Website voor de G4-gemeentes:

- Tekst eenvoudig in te plakken
- Snelle inventarisatie van tekstproblemen
- Markering van:
 - ◆ Lelijke woorden (via woordenboekje Helder Haags) + mogelijke alternatieven
 - ◆ Passiefconstructies
 - ◆ Lange zinnen, veel komma's
 - ◆ Lange alinea's, weinig witregels

Op deze site kunt u snel teksten controleren op moeilijk taalgebruik. U krijgt ook schrijftips en suggesties voor verbeteringen.

Tik of plak hieronder de tekst die gecontroleerd moet worden:

Dit bedrag is opgebouwd uit kosten voor het verwijderen en storten van het huisvuil en voor de (administratieve) handelingen door verschillende afdelingen van de dienst Stadsbeheer.

Ik verzoek u om het hierboven genoemde bedrag binnen 30 dagen na **dagtekening** van de bijgevoegde factuur aan ons te betalen **door middel van** de acceptgiro.

Indien het bedrag niet binnen de genoemde termijn is ontvangen, is de gemeente gerechtigd om vervolgstappen te nemen, zoals het inschakelen van een incassobureau. De gemeente vertrouwt er op dat het zover niet zal komen en dat u de kosten tijdig zult **voldoen**.

Uw eventuele reactie kunt u schriftelijk kenbaar maken aan de:
Dienst Stadsbeheer
naam stadsdeel
Postbus 12651

Te lange zinnen (10)

Lange zinnen zijn vervelend. Ze veroorzaken slaperigheid bij de lezer. Diezelfde lezer raakt ook vaak de draad kwijt.

Lijdende Zinnen (4)

Passief taalgebruik maakt de tekst minder aantrekkelijk. Probeer het onnodig gebruik van

Klinkende Taal: jargonscanner

Doelstelling:

- Automatische opsporing van jargon:
 - ◆ tijdens het schrijven => moeilijke woorden markeren
 - ◆ tekstevaluatie => moeilijke teksten opsporen
 - ◆ beleidsondersteunend => vooruitgang meten
- Jargon-criterium moet gevoelig zijn voor:
 - ◆ de auteur => taalgebruik van de organisatie
 - ◆ de lezer => taalgebruik van de doelgroep

Klinkende Taal: jargonscanner

Geachte mevrouw/heer,

Op datum **besluit** hebben wij de vorige **eigenaar opgedragen** de **staat** en/of gebruik van het **pand** [adres] in **overeenstemming** te brengen met de **geldende voorschriften** en/of de extra eisen van de gemeente.

Volgens het **kadaster** bent u sinds [datum koop] **eigenaar**. Als **rechtspolvolger** geldt het genoemde **besluit** nu voor u (**artikel 100e, onder 1 Woningwet**). U bent dus verplicht de in het **besluit** genoemde **maatregelen** te **treffen**. Een **afschrift** van het **besluit** en de lijst met te **treffen maatregelen** **gaan hierbij**. Het **besluit** is in de **openbare registers ingeschreven**. Het had bij u bekend **moeten** zijn.

Optie 1

De **maatregelen** zijn tot op **heden** niet afdoende **getroffen**. De in het **besluit** gegeven periode om de **maatregelen** te **treffen** is nog niet voorbij. De te **treffen maatregelen** **KOMMA** De gegeven **termijn** en wat er gebeurt als u niet aan het besluit voldoet **KOMMA** leest u in het **bijgevoegde besluit** en de lijst met te **treffen** maatregelen.

Optie 2

De **maatregelen** zijn tot op **heden** niet afdoende **getroffen**. De in het **besluit** gegeven periode om de **maatregelen** te **treffen** is voorbij. Zoals u in het **besluit** leest **KOMMA** gaat het om een **last** onder **dwangsom**. Omdat de **maatregelen** niet **getroffen** zijn **KOMMA** verbeurt u als **rechtspolvolger** de **dwangsom**. Al **wat** het **besluit** niet tot u persoonlijk gericht **KOMMA** als **rechtspolvolger** van de vorige **eigenaar** bent u verplicht de **dwangsom** te betalen. U **bient** dit bedrag niet rechtstreeks aan ons over te maken, u ontvangt hiervoor van ons binnenkort een **acceptgiro**. Ook na het betalen van de **dwangsom** **bent** u nog steeds **gehouden** de **maatregelen** te **treffen**. De gemeente zal niet meer **handhavend** optreden als de **maatregelen** **getroffen** zijn, door uzelf of op uw kosten. Wij informeren u binnenkort over de verdere **gang van zaken**.

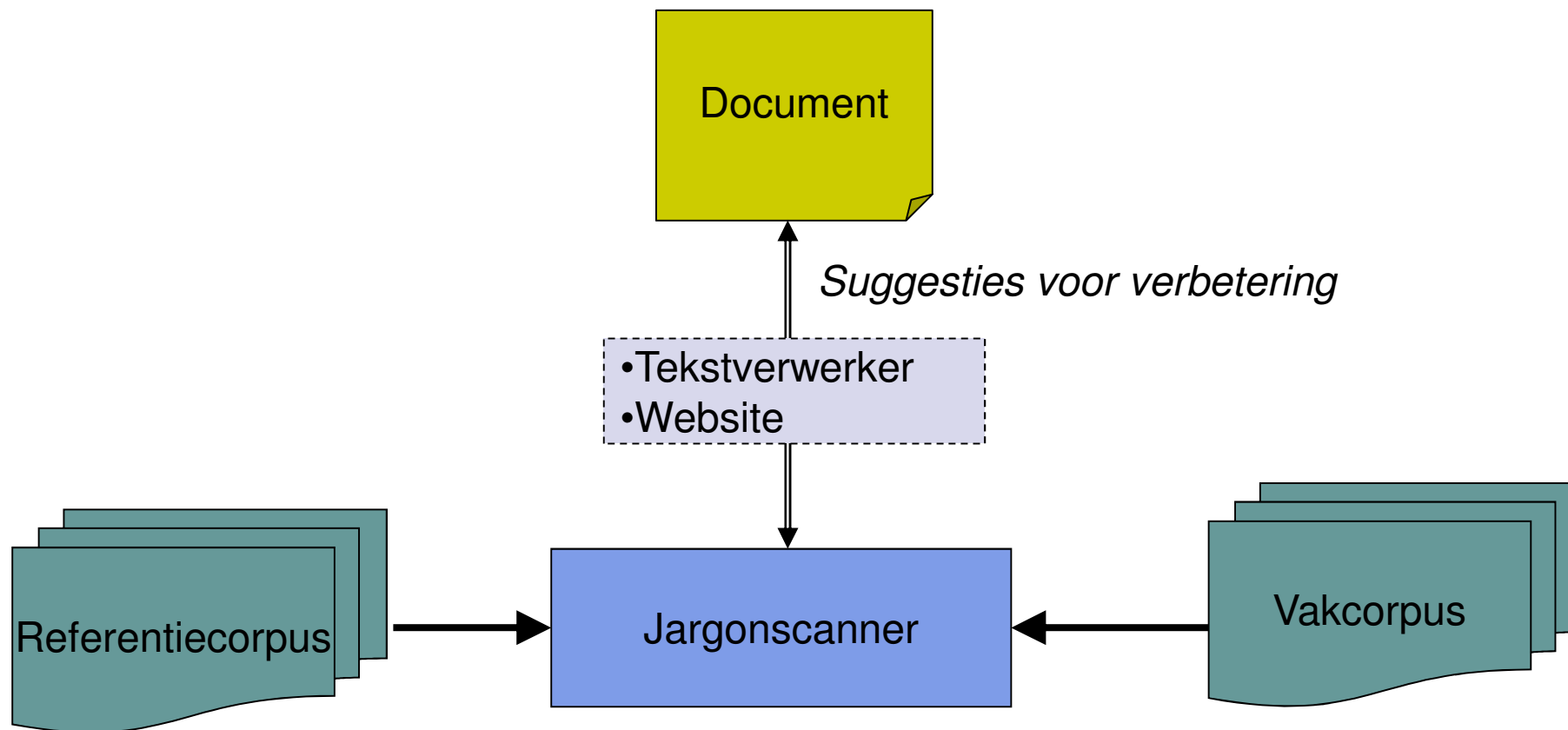
Optie 3

De **maatregelen** zijn tot op **heden** niet afdoende **getroffen**. De in het **besluit** gegeven periode om de **maatregelen** te **treffen** is voorbij. Zoals u in het **besluit** leest **KOMMA** **betreft** het een **besluit onder**

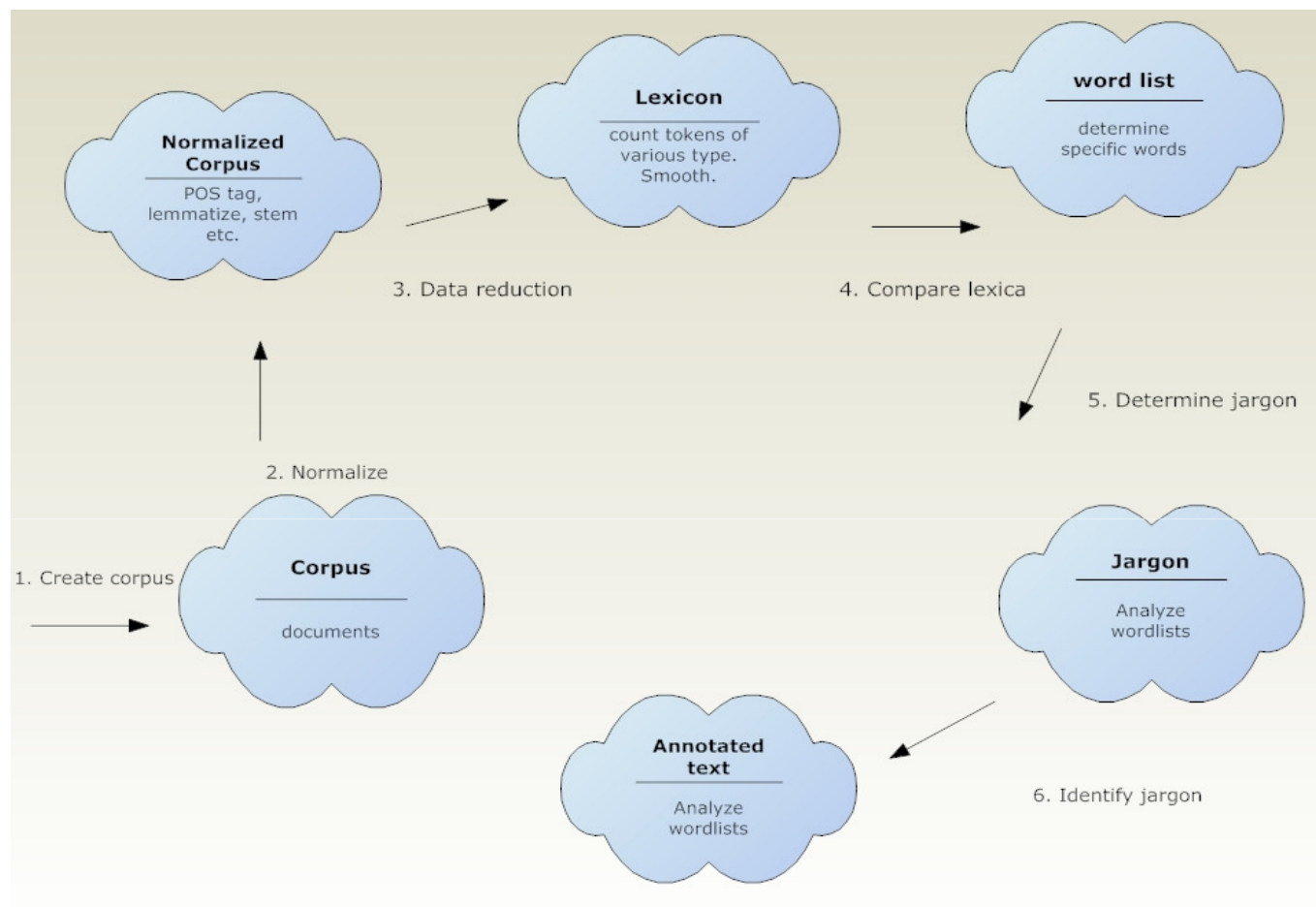

Klinkende Taal: jargonscanner

Taaltechnologische methode

Taaltechnologische methode

- Vergelijking van twee tekstcorpora:
 - ◆ Corpus met algemeen taalgebruik
 - ◆ Corpus met vakteksten
- Offline lexicon-extractie (POS-tags/lemmas)
- On demand tekstanalyse
 - ◆ Tagging, chunking, compoundsplitting
- Filter voor elke testdimensie in sample-tekst
 - ◆ Kruising van testdimensies leidt tot een adequate herkenning van moeilijke woorden... **ofwel...**

Taaltechnologische methode

- Samenstellen van woordenlijsten uit testverzamelingen (lexicon-extractie)
- Analyse van document
 - ◆ Welke woordsoorten (tagging) ?
 - ◆ Welke woorddelen (compoundsplitting)?
- Vergelijking van woordenlijsten met woorden uit document
 - ◆ Is woord bekend bij een bepaalde doelgroep?

Taaltechnologische methode

termklassen	populair bij burger	neutraal bij burger	ongewoon bij burger
populair bij ambtenaar	A	B	C
neutraal bij ambtenaar	D	E	F
ongewoon bij ambtenaar	G	H	I

Klinkende Taal: criteria voor jargon

- Markering van moeilijke woorden:
 - ◆ Stadhuistaal
 - ◆ Specialistische vaktermen (*moeten worden geïntroduceerd*)
 - ◆ Samenstellingen (*links of rechts moeilijk*)
 - ◆ Leenwoorden (*bijv. Engelse woorden*)
 - ◆ Vaste woordcombinaties (*“uit hoofde van”*)
 - ◆ Namen & afkortingen
- Markering van moeilijke constructies
- Algehele leesbaarheidsscore

Klinkende Taal: criteria voor jargon

- ambtelijk taalgebruik (woorden, afkortingen en constructies die voor “gewone” burgers vaak lees- of begripsproblemen opleveren)
 - ◆ **woorden:** *ontvankelijk, onbevoegd, genieten, resp., arrest, dienovereenkomstig, vervaldatum, dito, m.u.v., potentieel, daar, i.e., theoretisch, correspondentie, vermits, gedetermineerd, ...*
 - ◆ **constructies:** *uit hoofde van, aangehouden tot, met dien verstande, onder de conditie, hierbij speelde de overweging, uit piëteit met, in weerspraak van, aanhangig maken, ...*

Wat is moeilijk taalgebruik?

- ◆ lange en/of moeilijk leesbare woorden
 - **samenstellingen:** *burgerservicenummer, afvalinzamelpunt, sport- en recreatiefaciliteiten, dossiervorming, onderhoudstechnisch maatschappelijkedienstverlening*
 - **moeilijk woordbeeld (trema's/ romaans/ lang):** *coördinatie, hygiënisch, infectie, tableau, cliënt, contrastrijk, klinisch, geëxamineerd, poliklinisch gedecentraliseerd, fiscaal, gerechtelijk, onteigend*
 - **vreemd taalgebruik:** *ophouding, gedeponeed, eindtermen, onderschrijven, ter kennisgeving*

Klinkende Taal: criteria voor jargon

- vakjargon:
 - ◆ *blokkeringstermijn, erkende bestedingsdoelen, geregistreeerde kinderopvang, deblokkeren, niet verpande levensverzekeringen, debetlimiet*
 - ◆ *Meerkeuze Arbeidsvoorwaardendoelen, reiskostenforfait, digitale snelweg, fiscale eis, per saldo, fiscale ruimte, in te zetten bronnen*
 - ◆ *taal- en spraaktechnologie, morfologisch, compoundsplitter, spraaksynthese, lexicon*

Klinkende Taal: onderzoek

- ◆ Klinkende Taal is gebaseerd op wetenschappelijk onderzoek
- ◆ Evaluatie door dr. Henk Pander Maat (tekstwetenschapper UiL OTS)
- ◆ Doelstelling: het vaststellen van een norm voor het markeren van moeilijke woorden in burgergerichte overheidsteksten
- ◆ Methode: leesonderzoek onder MBO-leerlingen in Den Haag en Noord-Brabant

Klinkende Taal: onderzoek

gezondheidssituatie

- a. een probleem met iemands gezondheid
- b. hoe het is met iemands gezondheid
- c. een goede gezondheid
- d. een slechte gezondheid
- e. ik weet het niet

bouwmethode

- a. leerboek over bouwen
- b. werktuigen gebruikt bij bouwen
- c. manier van bouwen
- d. onderwijs over bouwen
- e. ik weet het niet

planoptimalisatie

- a. uitrekenen hoeveel een plan kost
- b. een plan uitvoeren
- c. een plan kritisch beoordelen
- d. een plan zo goed mogelijk maken
- e. ik weet het niet

Tekst:

Is het taalgebruik binnen een vakgebied of een groep mensen, dat voor **buitenstaanders** vaak moeilijk te volgen is. Voorbeelden zijn:

- * juridisch jargon, de taal die aanklagers, advocaten en rechters gebruiken
- * medisch jargon
- * **internetjargon**, woorden die op het **internet** gebruikt worden
- * **beursjargon**, de taal op de **beursvloer**
- * **snookerjargon**, termen en taalgebruik in het **snooker**
- * **managersjargon**, het jargon van managers
- * **Wetstraatees**, politiek jargon in België

In de **praktijk** blijken alle vakgebieden te maken te hebben met het gebruik van jargon. Het kan worden beschreven in een **glossarium**. Sommige exponenten in de **terminologie** van een deelgebied kunnen buiten de kring van **specialisten** een symbool worden van dat vakgebied, zoals bijvoorbeeld de **beursvloer** bekend is geworden als verwijzing naar de **effectenhandel** als geheel. Voor mensen die **overmatig** streven naar ontwikkeling en instandhouding van jargon opperde professor T. **Hagen** de term **jargonauten**.

Hoewel er veel **overeenkomsten** bestaan, valt toch een **onderscheid** te maken tussen vaktaal en jargon. Dit is gelegen in het sociaal gebruik van de taal. Bij vaktaal ligt de nadruk op het verbeteren van de **communicatie** van mensen in een bepaald vakgebied en het uitsluiten van misverstanden. Zo geven elektriciens de voorkeur aan het woord wandcontactdoos in plaats van stopcontact en spreken aannemers over hemelwater in plaats van regen, sneeuw en andere neerslag. De onbedoelde **consequentie** is soms dat **buitenstaanders** moeite hebben met het begrijpen van de boodschap.

Voor jargon (in engere zin) geldt doorgaans het omgekeerde: het taalgebruik is gericht op het versterken van de **sociale** banden in de groep en het gericht uitsluiten van **buitenstaanders**. Dat dit een probleem kan veroorzaken bleek in 2005 bijvoorbeeld uit een Brits onderzoek naar het gebruik van jargon door IT'ers. Een meerderheid van ondervraagden voelde zich door IT'ers onvoldoende ondersteund door een **taalbarrière** en een significant deel van de **IT-jargonauten** bleek zich niet bewust van de aangerichte schade en chaos.

Ook managers gebruiken vaak een eigen jargon. Deze **managerstaal** (door henzelf ook wel management **speak** genoemd), leunt zwaar op het Engels en heeft ingebouwde eufemismen, waardoor deze zich goed leent voor ontwijkende antwoorden. Tevens lijkt het taalgebruik soms geschikt om belangrijk over te komen. Voorbeeld:

Het **proactief** focussen op de **human resource productivity targets** kan leiden tot **redefining** van de gestelde **bullet-point policy** of zelfs outplacement betekenis: Wie niet hard werkt, wordt ontslagen.

klinkende
TAAL

Klinkende Taal: symposium

Symposium over Begrijpelijk Taalgebruik: Onderzoek, Tools en Toepassingen

Tijd: 14 mei 2008, van 9.30 uur tot 17.30 uur

Plaats: Sweelinckzaal (Drift 21, Utrecht)

Aanmelding: via www.klinkendetaal.nl

Dagvoorzitter: Linde van den Bosch (NTU)

klinkende
TAAL

Klinkende Taal: symposium

DEEL 1: PROJECT KLINKENDE TAAL

9.30-9.40 uur: *Opening en introductie van het project Klinkende Taal*

9.40-10.05 uur: Oele Koornwinder (GridLine) – *Proeflezen met de computer: de taaltechnologische aanpak van Klinkende Taal*

10.05-10.30 uur: Henk Pander Maat (UU) – *Welke woorden zijn moeilijk voor MBO-ers? Woordbegrip en woordfrequenties*

10.30-11.00 uur: Plenaire discussie over project Klinkende Taal

pauze (11.00-11.30 uur)

DEEL 2: JONGERENTAAL

11.30-12.00 uur: Ted Sanders, Jentine Land en Huub van den Bergh (UU) – *(On)begrijpelijke studieboeken voor het vmbo; experimenteel onderzoek naar structuur en stijl.*

12.00-12.30 uur: Wilbert Spooren (VUA) – *Hoe begrijpelijk schrijven jongeren? Over de invloed van chatten op schrijfkwaliteit*

lunch: lopend buffet (12.30-13.30 uur)

klinkende
TAAL

Klinkende Taal: symposium

DEEL 3: LEESBAARHEID

13.30-14.00 uur: Rogier Kraf (UU) – *Moderne technieken voor leesbaarheidsvoorspelling: de automatische vooranalyse van basisschool-teksten*

14.00-14.30 uur: GridLine – *Klinkende Taal in de praktijk: Automatische taalcontrole bij Provincies en Gemeenten*

14.30-15.00 uur: Leo Lentz en Henk Pander Maat (UU) – *Hoe (on)leesbaar zijn bijsluiters? Lezersonderzoek en de regelgeving rond geneesmiddelenbijsluiters*

pauze (15.00-15.30 uur)

DEEL 4: TAAL EN POLITIEK

15.30-16.00 uur: Linde van den Bosch (Nederlandse Taalunie) – *Correct maar ook helder! Hoe de Taalunie taalzorg ziet*

16.00-16.45 uur: Paneldiscussie met Nederlandse en Vlaamse parlementsleden en beleidsmakers over de stimulering van begrijpelijk taalgebruik

vanaf 16.45 uur: netwerkborrel

klinkende
TAAL

Klinkende Taal: vervolgtraject

- ◆ Demonstrator wordt in mei opgeleverd: website, desktop-applicatie en Word-plugin
- ◆ Vervolgens applicatie-op-maat voor twee Launching Customers:
 - Gemeente Den Haag
 - Provincie Noord-Brabant
- ◆ Nieuwe Launching Customers welkom:
**Hoe eerder uw organisatie instapt,
hoe groter de voordelen!**

GRIDLINE

klinkende
TAAL

Taalnetwerk, 10 april 2008